

პოლიციის თუ მცხოვრებლების და-
კერილს ქურდებს თავდებობით უშ-
ებს: ტრუბაჩისტ დაიკერენ, ფერნი-
კი უდება თავდებად, არღანჩიქ და-
იკერენ, საპონიერი თავდებობს; ერ-
თის სიცვით, ამ პატიასნებს სათავ-
დებო კაცები მზათ ჰყავთ; როგორც
რამე შეემოხვევთ, მაშინვე დაიყე-
ნებს თავდებს და განთავისუფლდება.
შრივა არ იქნება ეს ბატონები ასე
ადვილად თავდებობით აღარ გან-
თავისუფლონ, თორემ, თქვენი მტე-
რი, არამც თუ დამე, იქნება დღისი-
თაც აღარ დაგვზოგონ”.

* * *

შორიდამ შემდეგ ამბავს გვწერენ
29 მარტი:

„მოგხსენებათ, რომ წარსულს
წლებში შლინარე ლიახვა შპინდა-
წყლის და ახალ-პასელენის მცხოვ-
რები რა ნაირ წალეკა; მაგრამ საცო-
დავებმა სხვა-და-სხვა იმედებით ისევ
ხელი მოჰკიდეს თავიანთ ადგილებს,
ისევ მიაკერ-მოაკერეს სახლები თუ
ბალები და შეიფრეს თავები.

„საუბედუროთ ამ იმედებმა და
შრომამ კადევ ამაოთ ჩაუარათ: ამ
კვირია მოვარდი ისევ ლიახვი და
ისეთ ნაირათ გადმოვარდე ქალაქის-
კენ, რომ ეისც კი უნახავს ზორის
ციხე და დასაცლეთით ციხიდამ ჩასა-
ხლელი გვირაბები, ზედა სუმშ წყა-
ლი და სოლომან მირიანოვის ბაღის
ბოლოში უტრიალდება. რომ ციხი-
დამ გადაიხდოთ, იალტიდამ შავს
ზღვას არ დაჰურებოთ, ისეთ ნაირათ
გაიშალა ლიახვი. მართალია იალტა
და ზორი ერთმანეთს არა ჰვავან, მაგ-
რამ ლიახვი წერ მოგაგონებსთ შავ
ზღვას.

„დღეს როგორც ლიახვა კვალი
გაიკეთა, თუ ნახევარი არ შინი კიდევ
მოიმატა წყალმა, მაშინ სულუხის
წყალს შეურთდება, იქიდამ ახლათ
აშენებულ ს. დაბაროვის ქიოთკირის
კაზარმას მიეცემა და იქიდამ ზორის
ერთად-ერთ საუკეთესო უსახელმწიფო“
ქუჩას მიეცემა.

„ისეთ გაჭირვებაში არიან შპინდა-
წყლის მცხოვრები და ახალ-პასელენი-
სა, რომ დაპირუებით ვერც თუ მოქმ-
დებით მოეხმარებათ ვინმე ამათ; მხო-
ლით ეცანონ ჩარია დასკალონ
სახლები და თუ შენობასაც დაშლი-
ან, უკეთესი იქნება, თორემ, ზემო-
თაც ეთქვი, ისეთი კვალი გაიკეთა
წყალმა, შეიძლება სულებიც ველარ
გადანარჩენონ. ბევრის დედა გვინა-
ხაშ ლიახვისგან ატიქებული.

ად. თუთავევი.

„P. S. მა წერილი დაწერილი
მქნდა, როცა შემომიტანეს ამბავი,
შპინდა-წყლის და პასელენის მცხო-
ვრები მოაქციო. რომ ჭორი არ უ-
ფილოყო, გაველ და ჩემის თვალით
ენახე:

შპინდა-წყალზედ დაუნგრევია თუ
ატაქიანი ქეთიკირის სახლი მასწავ-
ელებლის პაელე ბურჯანაძისა, მოუ-
ტაცია მთლათ საათაშეილების ბაღი
და შემოვლებული მუხის ხით ფუ-

რის ღობე იქვე არბორიშეილის და
ზოგიაშეილის სახლი მიაქცის; გაუტე-
ნია ციხის ძირში მაგრა ყორე და
შეერთვია წყალი სულუხის-წყალს და
ამაყათ ჩამოდის ახლათ აშენებულ
დაბაროვის კაზარმას, კაზარმაც და-
სკალეს რუსებმა; აქედამ მისცემია
პასელენის, ვერცისკის, ბარამოვის,
ზევარამაძის, ხოთაროვის და აბრამოვის
სახლები მიაქცის.

„როგორც ეტყობა ამ წევიმებს,
მთლად ასწმენდს აქაურობას და ხიდ-
საც ზედ მიაღევებს, რაღვანაც წყალი
ბურჯებს გადასდის. მსეც თუ წაილო,
მაშინ ვიქნებით ბელიერები ზორე-
ლები“.

* *

ჩვენ მიეიღეთ შეუთასიდამ შემდეგი
შენიშვნა ახლად მიცვალებულ ფრან-
გის პატრის ლონ-ანტონიოს შესა-
ხებ:

„28 მარტს განთიადს კათოლიკუ
ეკკლესის მწუხარე ზარებმა შეატყო-
ბინა მრევლის გარდაცალება ამ ეკკ-
ლესის წინამდებარისა ლონ-ანტონ
ბლახოვისა. ხალხი დიდი თუ პატარა,
ჯგუფ-ჯგუფად გროვედობლა მონას-
ტრის კარგბთან და ყოველს სახეზედ
გამოხატული იყო დიდი მწუხარება;
ტრილიც ისმოდა და იღვებობლა
ცრემლები უმეტესათ ქალებისაგან.“

„მიცვალებულს სწავლა მიღებული
ჰქონდა სამზღვის გარეთ; საფუძლია-
ნათ იკოლა ღვთის მეტყველება, ის-
ტორია და ფილოსოფია, რასაკირვე-
ლია, იმ სახით, რა სახითაც გადმო-
ცემული იქეთ კათოლიკუ სამღებუ-
ლოებას საშუალ საუკუნებისაგან.“

„38 წელიწადი იყო ის წინამდება-
რიდ შეთასის კათოლიკებისა; ამ
ხანგრძლივ წინამდებარობაში თბილ-
ავათაც არ შეუცვლია თავისი მიმარ-
თულება. მს იყო ნამდეილი შეილი
რომისა; მის ქადაგებებში ხშირათ
ისმოდა მოთქმა და მწუხარება კათო-
ლიკე ეკკლესის დეწაზედ.“

„მიცვალებულის უნგარო ცხოვ-
რება სამავალით იყო. მან დიდი
ღვაწლი დასლო აქაურ მშენებელ ეკ-
ლესის აშენებაზედ; მისი მეცადინე-
ბით აშენდა მშენებირი მონასტრი
და საქალო სასწავლებელი.“

„დღეს ჩვენი სურიილი მხოლოდ
ეს არის, რომ მისმა მოადგილე
იმოქმედოს დროების მოთხოვნილე-
ბის-და-გვარ. მათი გავლენა ერზედ
დიდია და თუ ამ გავლენას მიეცა
კარგი მიმართულება; ის უმეტობა,
რომელმაც ასე მაგრა გაიღვა ფეხი
აქურ კათოლიკუ საჩივალებებიში,
შემკირდება.“

მოსპობა ფრატიკულისა, სასწავლებ-
ების დაარსება ახალ წესზედ და შე-
წევნა დარიბ მოსწავლეთ, უნდა ეყა-
უბირეებელი მიზანი ახალი კათოლი-
კების ეკკლესის წინამდებარისა“.

ად. თუთავევი.

* *

დღეს, პირელს პრილს, გამოვიდა
და დაურიგდა ხელის-მომწერლებს
მეოთხე (პრილს) წიგნი ლურნალის
„იგერიას“. შინაარის: I შინევა მარ-

ტი 1881 წლისა... II გეგფალდის მო-
ძევარი, რომანი ლო. ზოლისმიტისა
(შემდეგი). — III სიზმარი (ლექსი) პა-
კი კისა. IV რუსეთის ეხდანდელი მდგრ-
ავრებისა (სტატია პირველი) ბ. თ—მ—
ისა. — V საუკედები (ლექსი) პაკისა.
— VI თა ცუცლ-შეს (Les supplices
d'une femme) სამ მოქმედებინი
დარაბა მილ-დე-შირარდენისა. — VII
ღება-ენა (ლექსი) თ. რაფ. მრისთენისა.
— VIII გადაგარებული მსარე ხევსურები
და ხევსურეთი თხზულება ბ. რად-
დეის. — IX ასადი წიგნები „დავითია-
ნი“ — „შეწილი და ფრინველინი“. —
X „იმედის“ ბელეტრისტიკა. „შემთხვე-
ვის მსხვერპლინი“ თხზ. ბ. ჭრელა-
შეილისა და „მარტიან პაპა“ მოთხრი-
შაქრისი). — XI განცხადება.

ლექციები ჩართულს ენაზე.

წარსულს კეირას, 29 მარტს, არწიუ-
ნის ოთატრში დაპირებისა-მებრ დაი-
წყო ლექციები ბ-მა პკ. შერეთლე-
ბა. რადგანაც ა. შერეთლისგან
სამი ლექცია იქნება წაკითხული,
ერთსა და იმავე საგანზედ, ამისთვის
შე საჭიროა ვხედავ, რომ ჯერ სა-
მივე ლექცია მოვისმინო, გადმოგცეთ
იმათ შინაარის და მექრე შეუღებე-
ლიათ გარჩევას. მს ლექციები შეეხება
უკეთეს-ტესასისა, და მაშასად შე-
დილ სანტრექსა საგანს ჩენის ლი-
ტერატურისათვის, რომელსაც ისე ეჭი-
რება, შემუშავება, კრიტიკული გა-
ნილება, და ცოცალი სიტყვა. პროგ-
რამა პირველი ლექციისა, შეიძლება
მოსამზადებელს შესვალით ჩაეთვა-
ლოთ შემდევის ლექციებისათვის.

ლექტორმა დაწყო თავისი საუბა-
რი ზღაპრით: ერთს ესპანიელ მონა-
დირეს, რომელსაც რამდენიმე სახელი
ერქვა, დალამებოდა, მისდგომოდა
ერთს კაცს კარგზედ, რათ ღამის გა-
სატარებლით შინ შეება. სახლის
პატრინს ეკითხა სახელი. მონადირე
მოჰკოლოლა თავის მრავალ-რიცხვ-
უნის სახელებს. სახლის პატრინს მო-
დილი ჯარი ჰვონებოდა, კარი არ გა-
ღია და მონადირე გარეთ დარჩენი-
ლიყო.

მაცევ მიზეზიარის, ლექტორის აზრით,
რომ საკეთო ისტორიაში საქართვე-
ლო ასე ნაკლებად არის მოსხენებუ-
ლი. საქართველოს ძევლადგან ჰქონდა
მრავალი სახელები და ამის მიზეზით,
სხვა-და-სხვა სახელებით არის მოხსე-
ნებული და ერთად კი არა.

მემრე მოიყვანა ქართული ენის
სიმილარი და სახლის ხასიათით,
რომელიც თქვენ კენ რომ მოღილეს
და კარგითაც გხედავდესთ, სანამ წინ
არ შეგვეთხათ, ვითომ ეკრ გამჩენე-
ვდათ. სწორეთ წამოსედა რომ უნ-
დოდეს და გზაცა სწორეთ გადა-
ლის ამავე მიზანის საქართველოს
მიზანის და მარტინ უნდოდეს,
იმ ბარზედ ლაპარაკი რომ უნდოდეს,
იმ ბარზედ დაგიწყებს ლაპარაკს.

ლექტორის აზრით ამის მიზეზი ის
განაკვეთ, რომ იმერლებს იმედი არ
გადაწყვეტილა, არ შემდგარან თავი-
ანთ მიმღინარებაში და, თუ ესმთა
ეითარებას პირდა-პირი გზა შეუკრავს,
იმათ მაინც მოუხერხებათ გზის აქცე-
ვა და გაძირომ-გამოძრომით დაუ-
გროველათ წინ წაწევა. მრთის სიტ-
ყეოთ, ესენი არიან ისეთი პოლიტიკუ-
რი, რომ კერძო არიან საიდუმლოების
თვალების უზვევებული წყალზედ ჩაიკვანს,

ის პოლიტიკური მდგრადიულებები არის,
რომელიც გაუსულებული წერტილი
თველოს ნაწილები და ამ გაცალ-
კევებამ გაგვიტება გული და გადა-
გვაწყვეტილა რეელი მომვალზედაც.
მაგრამ ეს შეცდომილება არ

